

28. POROVARKAAT

Tahvanus Patana herää porokämpän puulavitsalla, kylmä on päässyt yöllä raolleen jääneestä ovesta. Viinapullo on kaatunut pöydälle. Tahvanus on mökissä yksin. Hän pääsee pöydän ääreen ja juo pullosta välähtäneen viinan ja sytyttää tupakan. Hän sytyttää takkaan tulen ja maistaa tenttupullostsa ja ihmettelee missä viipyvät muut poromiehet.

Uljami Hossa ja Otto Muukari ovat lähteneet aamuvarhaisella etsimään poroja. Heillä on tarkoitus ampua kaksi syömäporoa mikäli sellaiset löytyvät. Lähestyessään kämppää he huomaavat savun nousevan piipusta. He tapaavat Tahvanus Patunan tuhertelevan sinikorkkisen muovipullon kanssa. ”Tenttu-ukot herätys!” karjahtaa Uljami Hossa. ”Mitä se Tahvo täällä touhuu nakit silmillä jo aamusta?” ihmettelee Otto Muukari. ”Patunan Tahvo on viisas.” sanoo mies ja heiluttaa etusormeaan. ”Minne oletta menossa?” kysyy humaltunut Tahvo. ”Poroja hakemaan tietenkin. Mutta älä sinä rupea täällä kiväärin kans värkkäämään, tapat vielä ittes.” Hossa ja Muukari pakkaavat reppunsa ja lähtevät metsään. Tahvanus jää kämppään puhelemaan tenttupullolle.

Poromiehet kävelevät, pysähtyvät kuuntelemaan ääniä ja lähtevät sitten vaeltamaan erämaahan. Jänkä on niin jäässä että he pääsevät sen ylitse toiseen maahan. Mutta sielläkin on yhtä hiljaista. Vain yksinäinen kuukkeli lentää heidän edestään kuusikkoon. Ei kuulu poronkellon kilkatus, kaikki ovat muilla jäkälämailla. Miehet ylittävät joen matalikosta ja menevät takana olevaan sankkaan korpeen.

Kämpässä Tahvanus istuu samassa paikassa toisessa kädessä pulloja toisessa tupakka. Hän vilkaisee ikkunasta, pihalla kaksi poroa kaivaa etukoparallaan lumi- kinosta. Tahvo pomppaa ylös, nappaa lavitsalta rihlakon, lataa senja hiipii ovenrakoon tähtäämään. Porot etsivät jäkälää lumen alta. Asemies pamauttaa nopeasti kaksi kertaa ja kaksi poroa kaatuu hangelle potkimaan ilmaa. Tahvo menee kämppään, heittää aseensa nurkkaan ja istuu pöydän ääreen käärimään uutta tupakkaa.

Päivän turhasta kävelystä väsyneet Uljami Hossa ja Otto Muukari luovuttavat kamppailun. Kaamoksen sininen hämäryys pakottaa heidät lopettamaan moitakeinon ja palaamaan porokämpälle. Siellä Tahvo tuhertelee edelleen nautinto-aineiden kanssa. Kuultuaan että pyytömiehet ovat palanneet ilman saalista, nostaa hän etusormensa pystyyn ja toistaa: ”Tahvo on viisas. Pojat, tuola kentällä on kaks poronruhoa. Menkää ja nylkekää että saadaan laittaa kiehumään pataan selkäkeitto.” Väsyneet miehet katsovat ihmeissään Tahvoa ja sitten toisiaan. Puhumattomina he ottavat leukut esiin ja menevät pihalle nylkemään poroja.

Illallispöydän ääressä, kuuman porokeiton höyrytessä lautasella Uljami kertoo tarinaa: ”Eräs mies lähti hevosellaan ylittämään Torniojokea Ruotsin puolelle. Hevonen putosi jäihin ...” Tahvo keskeyttää: ”No siitä konista tuli virtahepo.” Uljami jatkaa: ”... niin, mies pelastautui rannalle ja meni taloon hakemaan apua. Hän ei osannut sanaakaan ruotsia, mutta nokkela kun oli sanoi herralle: Ihahaa humpsis, pulp, pulp. No isäntähän ymmärsi heti mistä on kysymys, haki köyttä ja yhdessä he vetivät kaakin pois hyydelmävedestä.”